

нань, а це зменшить кількість банків, конкуренцію в банківській сфері, і стійкість системи (оскільки, чим менше гравців, тим менш стійка вся система) [6].

Висновки

Базельські угоди про капітал мають особливе значення у створенні сприятливих умов для підтримки стійкості банківських систем і попередження фінансових криз.

Базель-III є реакцією на глобальну фінансову кризу 2007-2009 рр. Аналізуючи її причини, експерти в якості однієї з основних причин виділяли провали пруденційного регулювання діяльності фінансових посередників. В умовах поглиблення фінансової глобалізації національні стандарти організації, функціонування та регулювання діяльності фінансових посередників перестали відповідати сучасним вимогам. Базель-III значно посилює вимоги до структури й якості капіталу банку: вводяться нові мінімальні вимоги до достатності капіталу першого рівня і його складової частини – базового капіталу, а також відбувається поступове припинення визнання в капіталі гібридних інструментів та уточнюється список регулятивних вирахувань з капіталу.

Література

1. Банківські ризики ; Примостка Л.О. // Офіційний сайт <http://www.nbuv.gov.ua> [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/nie/2012_2/032-037.pdf
2. Белова І.В., Криклій О.А. Інструментарій банківського нагляду: теорія, методологія та практика: Монографія/ уклад. І.В.Белова, О.А.Криклій. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ». – 2014. – 177 с.
3. Белова І.В., Криклій О.А. Ризик-менеджмент у банку: теорія та організація: Монографія / Укладачі О.А. Криклій, І.В. Белова, О.М. Пожар, Н.П. Верхуша, – 147 с.
4. Закон України «Про банки і банківську діяльність» № 2121-III від 07.12.2000, ВР // Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
5. Курилов К.Ю. К вопросу определения финансового механизма управления, его содержания и основных элементов [Текст] / К. Ю. Курилов, А. А. Курилова // Финансовая аналитика: проблемы и решения. – 2012. – № 11. – С. 24-31.
6. Макшанова Т. В. Рынок структурированных финансовых продуктов в России : современный этап и перспективы развития/ Т. В. Макшанова // Молодой ученый. – 2013.– № 3. – С. 258-262.
7. Медведева О. Е. Внедрение международных стандартов Базель III: плюсы и минусы // Молодой ученый. – 2014. – №1. – С. 398-401.
8. Статистика Національного банку України // Офіційний сайт <http://www.bank.gov.ua> [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish>

УДК 657.1

Я.Ш. Кашай
магістр

спеціальності «Облік та аудит»
Університет економіки і права «КРОК»

Нормативне регулювання бухгалтерського обліку виробничих запасів

У статті проаналізовано нормативно-правові акти ТОВ «Остерського промкомбінату», що регулюють бухгалтерський облік виробничих запасів.

Ключові слова: виробничі запаси, бухгалтерський облік, нормативно-правові акти, законодавство.

Я.Ш. Кашай
магістр
спеціальності «Учет и аудит»
Університет економіки и права «КРОК»

Нормативное регулирование бухгалтерского учета производственных запасов

В статье проанализированы нормативно-правовые акты ООО «Остёрского промкомбината», регулирующие бухгалтерский учет производственных запасов.

Ключевые слова: производственные запасы, бухгалтерский учет, нормативно-правовые акты, законодательство.

Ya. Sh. Kashai
Master Degree Holder
specialty «Accounting and Audit»
«KROK» University

Regulatory accounting of inventory

In the article regulations of LTD «Oster Ppromkombinat» governing the accounting of inventory were analyzed.

Keywords: inventory, accounting, regulations, legislation.

Постановка проблеми

В умовах переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності та повної інтеграції національної системи бухгалтерського обліку в європейський законодавчий простір актуалізується питання нормативного регулювання всіх об'єктів бухгалтерського обліку. Це стосується також бухгалтерського обліку виробничих запасів. Невідповідність окремих положень чинних нормативних актів, що регулюють бухгалтерський облік і контроль виробничих запасів; неузгодженість окремих норм П(С)БО та МСФЗ щодо порядку оцінки виробничих запасів; відсутність галузевого регулювання їх бухгалтерського відображення призводить до зменшення достовірності у забезпеченні інформаційних потреб користувачів для прийняття рішень. Приведення вітчизняного законодавства, що регулює бухгалтерський облік виробничих запасів у відповідності міжнародним вимогам, з урахуванням галузевих особливостей промисловості, дозволить вирішити поставлені проблемні питання.

Аналіз результатів останніх досліджень і публікацій

Виробничі запаси традиційно є предметом економічних досліджень. Проблеми нормативного регулювання їх бухгалтерського обліку неодноразово порушували в дослідженнях провідних вчених, зокрема Голова С. Ф. [1], Майданевича П. Н. та Емцовой М. С. [2], а також Осницької Н. А. [3], Грушко В. І. [20, 21, 22] та ін. Проте, не применшуючи внесок зазначених вчених у теорію та методику бухгалтерського обліку виробничих запасів, невіршеним залишається порядок нормативного регулювання бухгалтерського обліку запасів з урахуванням галузевих особливостей.

Викладення основного матеріалу дослідження

Нормативне регулювання будь-якого об'єкту бухгалтерського обліку є принциповим питанням для досягнення достовірності облікових даних та задоволення інформаційних потреб користувачів, зокрема в розрізі інформації про виробничі запаси. Чинні нормативно-правові акти, що регулюють бухгалтерський облік запасів, не враховують галузевих особливостей бухгалтерського обліку виробничих запасів. Порядок ведення бухгалтерського обліку та контролю виробничих запасів на підприємстві регулює низку нормативно-правових документів, покликаних забезпечити:

- Дотримання суб'єктами господарювання єдиних правил ведення бухгалтерського обліку, які носять обов'язковий характер, гарантують та захищають інтереси користувачів облікової інформації;
- Достовірність та повноту необхідних даних для задоволення інформаційних потреб користувачів;
- Захищеність споживачів продукції спиртової промисловості, шляхом здійснення контролю та встановлення відповідальності тощо;

Державну політику у сфері бухгалтерського обліку та контролю в Україні реалізують Міністерство фінансів України, Національний банк України, Державне казначейство України, міністерства та інші центральні органи виконавчої влади в межах повноважень, передбачених законодавством. Порядок бухгалтерського обліку виробничих запасів визначається різними суб'єктами в межах їх повноважень та представлений трьома рівнями: міжнародний, державний та рівень підприємства. Вони, у свою чергу, будують систему нормативного регулювання бухгалтерського обліку виробничих запасів (Рис. 1).

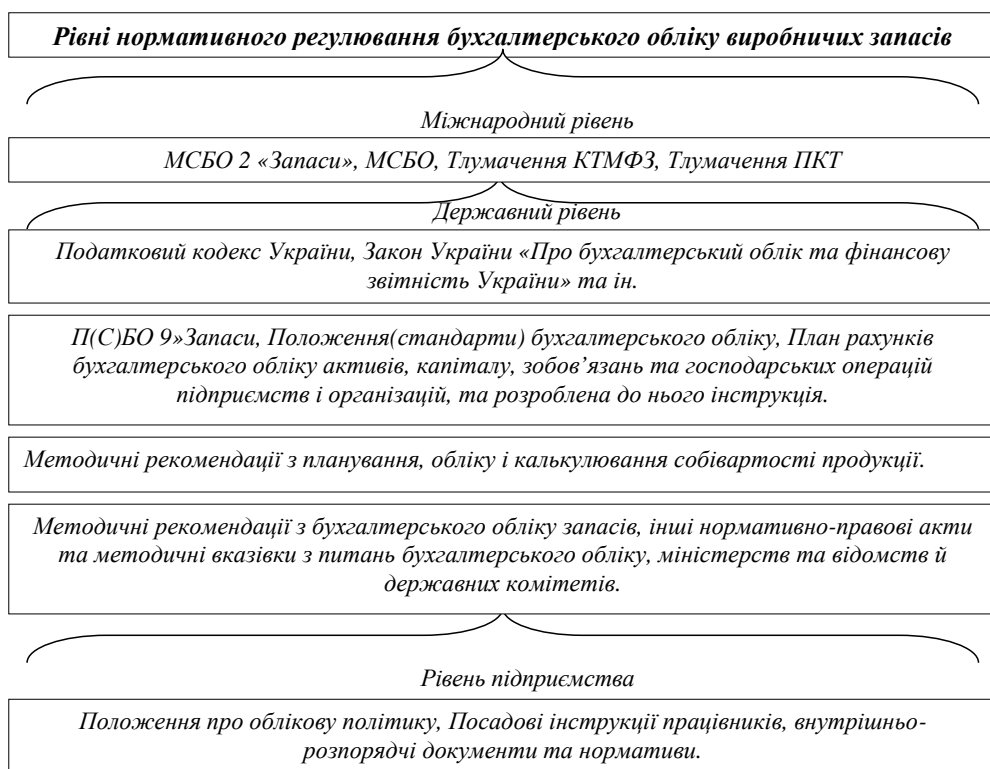

Рис. 1. Рівні нормативного регулювання бухгалтерського обліку виробничих запасів
Джерело: складено автором.

Метою цього дослідження є аналіз нормативно-правових актів, що регулюють бухгалтерський облік виробничих запасів. Вищезазначені нормативні документи мають різний правовий статус із дотриманням положень нормативно-правових актів вищого рівня. Основою для ведення бухгалтерського обліку виробничих запасів є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [4]. Окрім того, концептуальні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про виробничі запаси підприємства і розкриття її у фінансовій звітності визначені П(С)БО 9 «Запаси» [5], що становлять основу бухгалтерського обліку виробничих запасів. На основі дослідження нормативно-правових актів бухгалтерського обліку виробничих запасів встановлено перелік питань, які вони безпосередньо регулюють (Табл.).

Таблиця

Характеристика нормативно-правових актів, що регулюють питання бухгалтерського обліку виробничих запасів

N з/п	Нормативно-правовий акт	Питання бухгалтерського обліку виробничих запасів
1	2	3
1	Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси» [6]	Встановлює особливості визнання та оцінки виробничих запасів при їх надходженні та використанні для підприємств України, які використовують міжнародні стандарти для ведення бухгалтерського обліку й складання фінансової звітності.
2.	Податковий кодекс України [7]	Визначає порядок оподаткування податком на додану вартість виробничих запасів при їх придбанні та реалізації; порядок оцінки виробничих запасів при вибутті; а також встановлює обмеження щодо включення вартості виробничих запасів до витрат при розрахунку бази оподаткування податком на прибуток.
3.	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [4]	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [4] визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, зокрема стосовно виробничих запасів; порядок оформлення первинних документів та реєстрів бухгалтерського обліку; обов'язки підприємств у проведенні інвентаризації, зокрема в частині відображення залишків виробничих запасів на дату складання балансу.
4.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [8]	Визначає мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів, в тому числі при формуванні інформації про виробничі запаси.
5	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс» [9]	Визначає зміст і форму балансу, а також загальні вимоги до відображення інформації про виробничі запаси в ньому на дату складання балансу.
6	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати» [10]	Визначає зміст і форму «Звіту про фінансові результати» та загальні вимоги до розкриття інформації про матеріальні витрати, зокрема витрати виробничих запасів, понесені за звітний період.
7	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [5]	Визначає методологічні засади формування в обліку інформації про виробничі запаси; регулює їх порядок оцінки і обліку на підприємстві та розкриття інформації в фінансовій звітності; регулює порядок здійснення операцій, пов'язаних із рухом виробничих запасів.

Продовження таблиці

1	2	3
8	Інструкція «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку» [11]	Визначає основні рахунки та субрахунки для систематизації інформації про виробничі запаси, а також регулює порядок їх використання при здійсненні операцій з ними.
9	Інструкція «По інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків» [12]	Визначає порядок проведення інвентаризації виробничих запасів та основні вимоги щодо оформлення результатів їх інвентаризації.
10	Інструкція «Про порядок реєстрації виданих, повернутих і використаних довіреностей на одержання цінностей» [13]	Визначає порядок видачі, повернення та використання довіреностей на отримання виробничих запасів, що використовуються при їх придбанні й доставці на підприємство власними силами.
11	Наказ Міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинних документів з обліку сировини і матеріалів» [14]	Визначає перелік та форми типових первинних документів, які можуть використовуватися підприємствами при обліку виробничих запасів, а також зазначає порядок їх заповнення з врахуванням обов'язкових реквізитів, що висуваються до документів.
12	Наказ Міністерства фінансів України «Про кореспонденцію рахунків» [15]	Визначає типові бухгалтерські проведення, пов'язані з бухгалтерським обліком операцій з надходження, вибуття та виробництва виробничих запасів.
13	Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей [16]	Визначає механізм визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей, зокрема і виробничих запасів.
14	Методичні рекомендації про застосування регістрів бухгалтерського обліку [17]	Надає методичні рекомендації про застосування регістрів бухгалтерського обліку для відображення та систематизації інформації про виробничі запаси.
15	Порядок проведення дооцінки залишків товарно-матеріальних цінностей [18]	Регулює порядок проведення дооцінки залишків матеріальних цінностей, в тому числі виробничих запасів.
16	Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції з урахуванням Положень (стандартів) бухгалтерського обліку [19]	Встановлюють єдині підходи до формування собівартості продукції (робіт, послуг) і визначення фінансових результатів на підприємствах промисловості з урахуванням Положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Вони застосовуються для здійснення планування, ведення обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг).
17	Положення про облікову політику	Встановлює особливості бухгалтерського обліку виробничих запасів індивідуально на окремому підприємстві, зокрема визначення первісної вартості виробничих запасів; перелік однорідних груп виробничих запасів; порядок включення до витрат підприємства на зберігання виробничих запасів; обраний метод списання запасів тощо.

Джерело: складено автором.

Отже, опрацювавши основні нормативно-правові документи, що здійснюють регламентацію бухгалтерського обліку виробничих запасів підприємств в Україні визначено, що дані документи мають найбільш загальний характер. Також було з'ясовано, що окремі важливі питання бухгалтерського обліку даного об'єкта в них викликають праксеологічну неузгодженість, зокрема існують відмінності між порядком оцінки виробничих запасів за вимогами П(С)БО та МСФЗ [6].

Методичний підхід до бухгалтерського обліку виробничих запасів регулюється П(С)БО 9 «Запаси», який визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності. Основні вимоги до бухгалтерського обліку виробничих запасів розкриваються за допомогою структури П(С)БО 9 (Рис. 2).

Вимоги П(С)БО 9 «Запаси» [6] регулюють питання методологічного наповнення бухгалтерського обліку виробничих запасів. Проте, залишається невирішеною низка питань, що створює методичну неузгодженість на практиці. Зокрема, відсутній порядок бухгалтерського обліку виробничих запасів, що не використовуються у господарській діяльності підприємства більше одного року та не можуть бути реалізовані у зв'язку з відсутністю попиту на них. Неврегульовано бухгалтерський облік виробничих запасів, які надійшли безоплатно та не використовуються в господарській діяльності, а, отже, не підпадають під критерій тих, що приносять економічну вигоду. Не уточнено, яким чином обліковувати такий об'єкт виробничих запасів як тара: зворотна тара та тара-обладнання; а також у складі яких складових виробничих запасів відображати зворотні відходи; вибір оптимального методу оцінки виробничих запасів при надходженні і вибутті; порядок визнання витрат стосовно зберігання запасів й витрат на підвищення якості виробничих запасів тощо. Ці моменти не зумовлені і в методичних рекомендаціях з бухгалтерського обліку запасів.

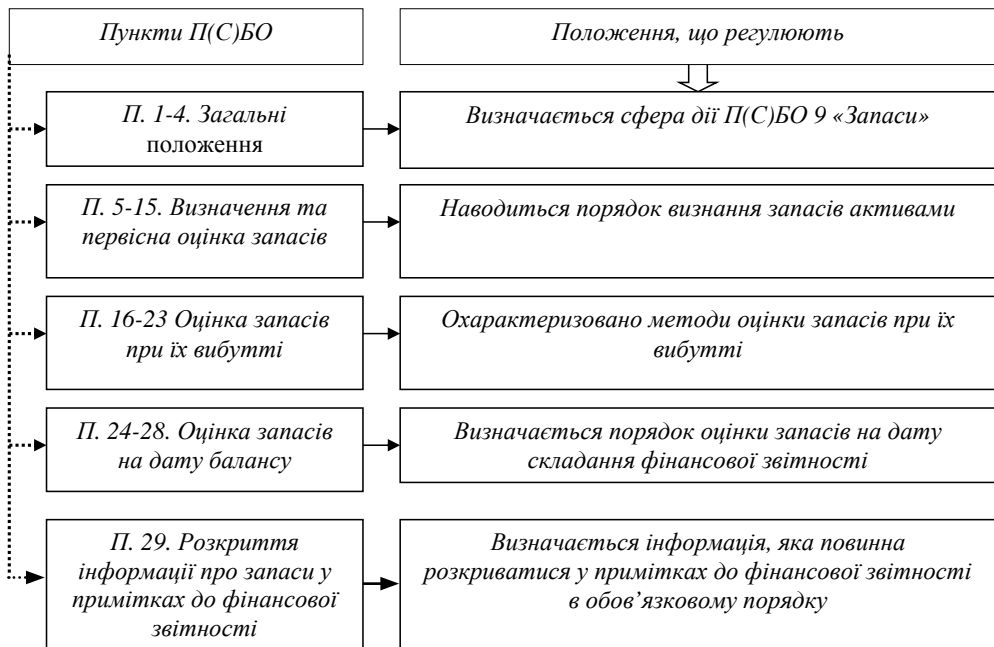

Рис. 2. Структура П(С)БО9 «Запаси»

Джерело: складено автором.

Особливістю МСФЗ є те, що вони мають загальний характер і не виключають національних особливостей бухгалтерського обліку країн, що їх використовують, тому розширюють варіативність визнання та оцінки об'єктів бухгалтерського обліку, а також направлені на надання більшої свободи при розкритті інформації про господарську діяльність, яка ґрунтується на застосуванні професійного судження. Як зазначає професор С. Ф. Голов: «Для забезпечення диференціації фінансової звітності та задоволення вимог різних користувачів необхідно відмовитися від жорстких форм фінансової звітності з обов'язковими кодами рядків і доцільно врахувати досвід ЄС, зберегти лише загальну структуру фінансових звітів і мінімальні вимоги до розкриття інформації» [20, с. 32]. Безумовно, МСФЗ мають варіативний характер стосовно порядку визнання та оцінки виробничих запасів й встановлюють вимоги до інформації про них, яка повинна бути наведена у фінансових звітах. Необхідно зазначити, методичний підхід до бухгалтерського обліку виробничих запасів за міжнародними та національними стандартами майже уніфікований. Однією із суттєвих відмінностей між стандартами є обмеження сфери їх застосування. Так, МСФЗ використовуються всіма підприємствами, організаціями та установами незалежно від форми власності та способу утворення. Відповідно до П(С)БО, його вимоги не поширюються на ведення бухгалтерського обліку бюджетними установами, що є обґрунтовано доцільним, оскільки це впливає з особливостей системи бухгалтерського обліку бюджетних установ, порядку їх функціонування та мети діяльності. Існує відмінність у деталізації складових запасів, зокрема відповідно до п. 6 П(С)БО 9 «Запаси» [6], для цілей бухгалтерського обліку запаси включають:

- сировину, основні й допоміжні матеріали, комплектуючі вироби та інші матеріальні цінності, що призначені для виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, обслуговування виробництва й адміністративних потреб;
- незавершене виробництво у вигляді незакінченої обробки і складання деталей, вузлів, виробів та незакінчених технологічних процесів. Незавершене виробництво на підприємствах, що виконують роботи та надають послуги, складається з витрат на виконання незакінчених робіт (послуг), щодо яких підприємством ще не визнано доходу;
- готову продукцію, що виготовлена на підприємстві, призначена для продажу і відповідає технічним та якісним характеристикам, передбачених договором або іншим нормативно-правовим актом;
- товари у вигляді матеріальних цінностей, що придбані (отримані) та утримуються підприємством з метою подальшого продажу;
- малоцінні та швидкозношувані предмети, що використовуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він понад одного року;
- поточні біологічні активи, якщо вони оцінюються за цим П(С)БО 9 «Запаси», а також сільськогосподарська продукція і продукція лісового господарства після її первісного визнання.

Вимоги п. 37 МСФЗ 2 «Запаси» [6], визначають загальну класифікацію запасів, зокрема до них належать товари, виробничі запаси, виробничі допоміжні матеріали, матеріали, а також незавершене виробництво та готова продукція. Отже, національні стандарти надають більш детальний перелік складових, які включаються до запасів, що, у свою чергу, спрощує порядок віднесення складових до виробничих запасів. Відсутність такої деталізації в МСФЗ пояснюються тим, що вони мають найбільш загальний характер, та не враховують особливостей обліку окремих країн. При розкритті інформації у фінансовій звітності виникають

принципові відмінності стосовно деталізації інформації про виробничі запаси. Так, відповідно до вимог МСФЗ, суб'єкт господарювання повинен надавати дані про суму запасів, визнаних витратами протягом звітного періоду. Така вимога в національних стандартах відсутня. Вважаємо, що така інформація є доречною при розкритті стану і результатів господарської діяльності підприємств. Під час переоцінки виробничих запасів за нормами П(С)БО надається інформація лише про суму збільшення чистої вартості реалізації запасів, які попередньо уцінені. МСФЗ, окрім цієї інформації, вимагають розкривати дані про суми уцінки запасів у звітному періоді, а також наводити обставини або події, що спричинили дооцінку виробничих запасів, які раніше були уцінені. Отже, МСФЗ, що надають більше свободи ведення бухгалтерського обліку, ґрунтуючись на застосування бухгалтерами професійного судження, змушують розкривати більше інформації про виробничі запаси, порівняно з національними стандартами.

Висновки

На основі дослідження нормативно-правових актів, що регулюють бухгалтерський облік виробничих запасів, встановлено:

- методичний підхід до бухгалтерського обліку запасів за міжнародними та національними стандартами майже уніфікований. Для повної гармонізації цих стандартів потребує уточнення питання деталізації інформації, яка розкривається у фінансових звітах про запаси;
- чинним законодавством врегульовані майже всі аспекти бухгалтерського обліку виробничих запасів, проте не вирішеними залишається низка питань, що виникає у практичній діяльності суб'єкта господарювання (бухгалтерський облік тари, безоплатно отриманих запасів, що не використовуються, тощо), вирішення яких є предметом подальших досліджень.

Література

1. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами: практичний посібник / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – К. : Лібра, 2004. – 880 с.
2. Особливості обліку виробничих запасів за міжнародними стандартами фінансової звітності / П. М. Майданевич, М. С. Ємцова // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2012. – №1 (17). – С. 177-180.
3. Осницька Н. А. Нормативне регулювання операцій з давальницькою сировиною: порівняльний аспект \ Н. А. Осницька // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: міжнародний збірник наукових праць. Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. – 2011. – № 2(17). – С. 242-251.
4. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» No 318 від 14.12.1999 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.
6. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408
7. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0391-99>.
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0396-99>.
10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансовий результати». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0397-99>.

11. Інструкція «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку» від 30.11.1999 р. № 291. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

12. Інструкція «По інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків» від 11.08.1994 р. № 69. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0202-94>.

13. Інструкція «Про порядок реєстрації виданих, повернутих і використаних довіреностей на одержання цінностей» від 16.05.1996 №99. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0293-96>.

14. Наказ Міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинних документів з обліку сировини і матеріалів» від 21.06.1996 р. №193. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1041.2329.0>.

15. Наказ Міністерства фінансів України «Про кореспонденцію рахунків» від 28.03.2001 р. №143. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0335-01>.

16. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей від 22.01.1996 р. №116. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/116-96-%D0%BF>.

17. Методичні рекомендації про застосування реєстрів бухгалтерського обліку від 29.12.2000 р. №356. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0356201-00>.

18. Порядок проведення дооцінки залишків товарно-матеріальних цінностей від 31.05.1993 р. №37-20/248/07-104. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0069-93>

19. *Грушко В. І.* Первинне публічне розміщення акцій (ІРО): теорія і практика вітчизняних компаній : монографія / В. І. Грушко, О. Г. Чумаченко. – К. : Дорадо-Друк, 2013. – 252 с.

20. *Грушко В. І.* Системна модель аналізу фінансової стійкості комерційного банку [Текст] / В. І. Грушко, Л. Ю. Петриченко // Фінанси України. – 2001. – № 12. – С. 20-28.

21. *Грушко В. І.* Оптимізація структури кредитного портфеля комерційного банку / В. Грушко, Т. Іваненко // Вісник Національного банку України. – 2014. – № 2. – С. 28-32.

22. *Грушко В. І.* Вплив глобальних та інтеграційних процесів на розвиток інститутів фінансового ринку України / В. І. Грушко // Економічний вісник Донбасу. – 2009. – №4 (18). – С. 110-114.

УДК 338.246.87 (477)

А.С. Ткаченко

магістр

Університет економіки та права «КРОК»

Ефективність діяльності фінансових посередників на фондовому ринку

У статті досліджено діяльність фінансових посередників на вітчизняному фінансовому ринку. Проведено оцінку ефективності діяльності фінансових посередників на фондовому ринку України. Здійснено аналіз проблем та визначено перспективи розвитку діяльності фінансових посередників на фондовому ринку.

Ключові слова: *фінансове посередництво, фондовий ринок, фінансовий ринок, фінансові інститути, інвестори.*